

Heliseb väljadel

tsüklist 12 laulu püha neitsi Maria auks (op. 41)
muusika Urmas Sisask (1960–2022)
tekst katoliku palveraamatu järgi Urmas Sisask

Austatud koorijuhid!

Järgnevalt annan teile mõned nõuanded, täpsustused ja soovitused Urmas Sisaski "Heliseb väljadel" õppimiseks ja esitamiseks.

"Heliseb väljadel" on üks osa tsüklist "12 laulu püha neitsi Maria auks", mille teksti on helilooja Urmas Sisask koostanud katoliku palveraamatu järgi, mistõttu on see oma sisult ja olemuselt sügavalt sakraalne palve.

Laulu karakter on rahulik ja helge. Sellele viitab ka autori poolt soovitud tempo – 40. Samas muutub laul nii aeglasem tempomini jaoks veidi nukraks ja sellest ilusast palvest kaob lootus. Seetõttu soovin, et see kõlaks laulupeol veidi liikuvamas tempos – ca 50. Tempo peab olema kogu laulu vältel võimalikult stabiilne.

Laulda tuleb väga seotult (legatissimo).

Kuna solisti saatva koori faktuur on valdavalt madalas tessituuris, siis on oluline jälgida, et koori tämber ei muutuks tumedaks. Sellest sõltub väga palju laulu üldine karakter.

Laulu tekstis esinevad sageli sõnad "hell" ja "kell", neid sõnu palun laulda alati lühikese e-vokaaliga ja minna kohe üle helilisele konsonandile.

Laulupeo kogumikus olev noot on autentne versioon helilooja originaalist, milles puuduvad koori hingamisi tähistavad viited. Seetõttu on oluline nendes täpsemalt kokku leppida:

Esimesed kuus takti (kordusmärkides olev takt kaasa arvatud) soovin ahelhingamisega.

Enne 7. takti hingamine.

Järgmised hingamiskohad on **taktides 9, 11, 13 ja 15** enne 3. lööki.

Takti 17 lõpus on hingamine.

Taktis 19 peale 1. lööki hingamine (takti esimene noot sõnal "kell" võib olla kaheksandiku võrra lühem).

Taktis 21 enne 3. lööki hingamine.

Takti 23 lõpus hingamine.

Taktis 28 on 1. sopranil hingamine peale esimest A nooti, ülejäänud häälerühmad hingavad takti lõpus pausil.

Taktide 28 ja 29 vahetusel 1. sopran ei hinga.

Takti 30 lõpus kõigil hingamine.

Taktis 31 enne viimast kaheksandikku on kõigil hingamine.

Taktis 33 peale esimest C nooti (sõna "hoolt") on eralduskoma (mitte hingamine) ja **takti 33** lõpus on hingamine.

Taktid 34 ja 35 siduda kokku ilma hingamiseta.

Järgmised hingamised on **taktides 36, 39 ja 42** enne 3. lööki.

Usun, et paljud koorid soovivad seda laulu esitada ka oma iseseisvatel kontsertidel ja küllap leiate oma lauljate seast ka solisti. Ma ei pea vajalikuks solisti partiid puudutavaid hingamiskohti ja muid detaile täpsustada, selle saab igäüks ise kujundada. Oluline on lähtuda fraasi terviklikkusest ja teksti loogikast. Solisti partii tekst on komadega väga tihedalt liigendatud ja kindlasti ei saa nende kõigiga arvestada, sest see tükeldaks liigselt muusikalist mõtet ja fraasi.

Kui saavad eelproovid ja ettelaulmine, siis on kohustuslik esitada kõik kooripartiid. Kui teil on oma solist, siis võite esitada ka soolopartii, aga see ei ole kohustuslik. Laulupeo kontserdil laulavad koorid ainult kooripartiid.

Mitmetes taktides on helilooja kirjutanud 2. aldi partii sulgudesse, avades sellega võimaluse neid mitte laulda. Laulupeo ettekandes palun nende sulgudega mitte arvestada ja esitada kõik noodis olevad häälepartiid.

Lisaks vokaalpartiidele kõlab laulus ka instrument ja siin on helilooja andnud võimaluse valida – kas triangel või kindla helikõrgusega kellad (in C ja in F). Kui kasutate trianglit, siis soovitan valida pigem kõrgema ja heledama kõlaga pill, see heliseb minu arvates kaunimalt ja sobib paremini. Kui kasutate kellasid, siis võiks valik olla 1. oktaavi F ja 2. oktaavi C. Samuti vajab korrigeerimist üks kahetsusväärstel kombel nooti sattunud viga: alates taktist **38 kuni laulu lõpuni** peab kõlama kell in C (mitte F).

Soovin teile innukat õppimist ja rohket laulurõõmu!

Andrus Siimon